

Raziye AKSU

**ANONİM ŞİRKETLERDE
YÖNETİM KURULU
KARARLARININ BUTLANI**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

YÖNETİM KURULU KARARLARININ OLUŞUMU VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ

1.1. Genel Olarak	3
1.2. Yönetim Kurulu Kararlarının Oluşumu	6
1.2.1. Kurul Olarak Çalışma Kavramı.....	6
1.2.2. Karar Kavramı ve Kararın Hukuki Niteliği.....	8
1.2.3. Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri	12
1.2.3.1. Genel Olarak	12
1.2.3.2. Toplantı Yapılarak Karar Alınması.....	12
1.2.3.2.1. Fizikî veya Elektronik Ortamda Katılım.....	12
1.2.3.2.2. Toplantıya Çağrı	13
1.2.3.2.3. Toplantıya Katılma Hakkı ve Müzakerelere Katılma Yasağı.....	16
1.2.3.2.4. Toplantı ve Karar Nisabı.....	17

1.2.3.2.5. Toplantı Süreci ve Karar Alma.....	19
1.2.3.3. Öneriye Yazılı Onay Almak Yoluyla Karar Alınması.....	21
1.2.4. Kararın Etkisi ve Uygulanması.....	24
1.3. Yönetim Kurulu Kararlarının Hükümsüzlüğü	27
1.3.1. Hükümsüzlük Kavramı.....	27
1.3.2. İsviçre Hukukunda.....	30
1.3.3. Türk Hukukunda	34
1.3.3.1. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu Döneminde	34
1.3.3.2. TTK Döneminde.....	36
1.3.3.2.1. Yokluk.....	36
1.3.3.2.1.1. Kavram ve Özellikleri	36
1.3.3.2.1.2. Yönetim Kurulu Kararları Açısından Yokluk Yaptırımının İncelenmesi.....	38
1.3.3.2.1.2.1. Yokluk Yaptırımının Yönetim Kurulu Kararları Açısından Uygulanabilirliği.....	38
1.3.3.2.1.2.2. Yokluk Yaptırımına Tâbi Yönetim Kurulu Karar Örnekleri	42
1.3.3.2.1.2.2.1. Genel Olarak.....	42
1.3.3.2.1.2.2.2. Toplantı Yapılarak Karar Alınması Açısından	45
1.3.3.2.1.2.2.3. Öneriye Yazılı Onay Almak Yoluyla Karar Alınması Açısından	55
1.3.3.2.2. Butlan.....	57
1.3.3.2.2.1. Terminoloji ve Kavram.....	57
1.3.3.2.2.2. Butlan Sebepleri.....	59
1.3.3.2.2.2.1. Genel Olarak	59
1.3.3.2.2.2.2. Yönetim Kurulunun Kararları Açısından	60
1.3.3.2.2.3. Butlanın Türleri.....	62
1.3.3.2.3. Askıda Hükümsüzlük	63
1.3.3.2.4. İptal Edilebilirlik.....	65
1.3.3.2.4.1. Genel Olarak	65
1.3.3.2.4.2. Yönetim Kurulunun Kararları Açısından.....	67

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETİM KURULU KARARLARININ BUTLAN SEBEPLERİ

2.1. Genel Olarak.....	71
2.2. TTK m. 391'de Sayılan Butlan Sebepleri.....	72
2.2.1. Hükümün Özellikleri	72
2.2.1.1. İsviçre Hukukundan Farklı Düzenlenmesi	72
2.2.1.2. Aynı Kararın Birden Fazla Butlan Sebebine Aykırılık Oluşturabilmesi.....	73
2.2.1.3. Butlan Sebeplerinin Hükümde Sayılanlarla Sınırlı Olmaması	75
2.2.2. Hükümün Amacı.....	76
2.2.3. Hükümde Sayılan Butlan Sebepleri	78
2.2.3.1. Eşit İşlem İlkesine Aykırı Kararlar	78
2.2.3.1.1. Genel Olarak.....	78
2.2.3.1.2. İlkenin Genel Olarak İncelenmesi	80
2.2.3.1.3. Eşit İşlem İlkesine Aykırı Yönetim Kurulu Kararının Tespiti	85
2.2.3.1.3.1. Kararın Eşit İşlem İlkesinin Uygulama Alanına Girmesi.....	85
2.2.3.1.3.2. Kararın Mevcut Pay Sahibinin Hukuki Konumunda Aynı Koşullarda Bulunan Diğer Bir Pay Sahibinin Hukuki Durumuna Göre Farklılık Meydana Getirmesi.....	89
2.2.3.1.3.3. Kararın Yönetim Kurulunun Takdir Yetkisinin Olduğu Bir Konuda Verilmesi.....	91
2.2.3.1.3.4. İlkenin Uygulanmamasının Hukuken Kabul Edilebilir Bir Gerekçesinin Olmaması.....	93
2.2.3.1.3.4.1. Kararın Objektif Açıdan Haklı Bir Gerekçeye Dayanmaması	93
2.2.3.1.3.4.2. Kararın İlgilinin Rızasına Dayanmaması.....	101

2.2.3.1.4. Eşit İşlem İlkesine Aykırı Kararların Butlan Yaptırımına Tâbi Tutulmasının Değerlendirilmesi	102
2.2.3.1.4.1. Genel Olarak	102
2.2.3.1.4.2. Öğretide Yer Alan Görüşler Açısından.....	103
2.2.3.1.4.2.1. Esas Sermaye Sistemini Kabul Etmiş Şirketlerde.....	103
2.2.3.1.4.2.2. Kayıtlı Sermaye Sistemini Kabul Etmiş Şirketlerde.....	114
2.2.3.1.4.3. Butlan Yaptırımının Yerindeliği Açısından	120
2.2.3.1.5. Yönetim Kurulunun Eşit İşlem İlkesine Aykırılık Hâllerine Örnekler	122
2.2.3.1.5.1. Genel Olarak	122
2.2.3.1.5.2. Pay Sahibinin Sermaye Koyma Borcunun İfası Açısından.....	124
2.2.3.1.5.3. Nama Yazılı Payların Devredilmesi	132
2.2.3.1.5.3.1. Genel Olarak.....	132
2.2.3.1.5.3.2. Düzenlemelerin İncelenmesi.....	135
2.2.3.1.5.3.2.1. Kanuni Sınırlama	135
2.2.3.1.5.3.2.2. Esas Sözleşmeyle Sınırlama.....	139
2.2.3.1.5.3.3. Yönetim Kurulunun Vermiş Olduğu Hukuka Aykırı Red Kararına Karşı Butlan Yaptırımının İncelenmesi.....	148
2.2.3.1.5.3.3.1. Genel Olarak	148
2.2.3.1.5.3.3.2. Borsaya Kote Edilmemiş Nama Yazılı Paylar Açısından	149
2.2.3.1.5.3.3.3. Borsaya Kote Edilmiş Nama Yazılı Paylar Açısından.....	153
2.2.3.1.5.3.4. Yönetim Kurulunun Hukuka Aykırı Onay Kararının Pay Sahibine Eşit İşlem İlkesine Dayanma Hakkı Verip Vermeyeceğinin Değerlendirilmesi.....	157
2.2.3.1.5.4. Kâr Payı Dağıtımı	158
2.2.3.1.5.5. Anonim Şirketin Kendi Paylarını İktisabı Açısından.....	161
2.2.3.1.5.6. Rüçhan Hakkının Sınırlandırılmasında	164
2.2.3.2. Anonim Şirketin Temel Yapısına Uymayan Kararlar ...	166

2.2.3.2.1. Anonim Şirketin Temel Yapısı Kavramı.....	166
2.2.3.2.2. Anonim Şirketin Tanımına Uygun Olmama.....	173
2.2.3.2.3. Pay Sahiplerinin Hakları ve Borçları	
Düzenine Aykırı Kararlar.....	179
2.2.3.2.3.1. Pay Sahiplerinin Hakları Düzenine Aykırı	
Kararlar	179
2.2.3.2.3.2. Pay Sahiplerinin Borçları Düzenine	
Aykırılık	181
2.2.3.2.4. Anonim Şirketin Organsal Yapısına Uygun	
Olmama	187
2.2.3.2.4.1. Genel Olarak.....	187
2.2.3.2.4.2. Yönetim Kurulunun Devredilemez Görev ve	
Yetkilerinin Devri.....	190
2.2.3.2.4.2.1. Şirketin Üst Düzeyde Yönetimi.....	192
2.2.3.2.4.2.2. Şirket Yönetim Teşkilatının	
Belirlenmesi	193
2.2.3.2.4.2.3. Muhasebe, Finans Denetimi ve Finansal	
Planlamaya İlişkin Görevler.....	194
2.2.3.2.4.2.4. Müdürlerin ve İmza Yetkisini Haiz	
Kişilerin Atanması ve Görevden Alınması.....	197
2.2.3.2.4.2.5. Yönetimle Görevli Kişilerin Üst	
Gözetimi.....	199
2.2.3.2.4.2.6. Defterlerin Tutulması, Yıllık Faaliyet	
Raporunun ve Genel Kurul Toplantısının	
Hazırlanması.....	201
2.2.3.2.4.2.7. Borca Batıklık Durumunda Mahkemeye	
Bildirimde Bulunma	203
2.2.3.2.4.2.8. Diğer Devredilemez Görev ve	
Yetkiler	203
2.2.3.3. Sermayenin Korunması İlkesini Gözetmeyen	
Kararlar	206
2.2.3.3.1. Genel Olarak	206
2.2.3.3.2. İlkenin İncelenmesi.....	206
2.2.3.3.3. İlkenin Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı	
Açısından Anlamı.....	211

2.2.3.3.4. İlkeye Aykırı Yönetim Kurulu Kararı Hâllerİ	215
2.2.3.3.4.1. Sermayenin Korunması İlkesinin İhlalini Oluşturan Karar Örnekleri	215
2.2.3.3.4.2. Şirketin Kendi Paylarını İktisap Etmesi Açısından.....	221
2.2.3.4. Pay Sahiplerinin, Özellikle Vazgeçilmez Nitelikteki Haklarını İhlal Eden veya Bunların Kullanılmalarını Kısıtlayan ya da Güçlestiren Kararlar.....	229
2.2.3.4.1. Genel Olarak.....	229
2.2.3.4.2. Pay Sahiplerinin Vazgeçilmez Nitelikteki Hakları Açısından	231
2.2.3.4.2.1. Vazgeçilmez Hak Kavramı	231
2.2.3.4.2.2. Yönetim Kurulunun Pay Sahibinin Vazgeçilmez Haklarına Yönelik Kararları	234
2.2.3.4.2.2.1. Genel Kurula Katılma Hakkı ve Buna Bağlı Haklar	234
2.2.3.4.2.2.2. Oy Hakkı	237
2.2.3.4.2.2.3. Kâr Payı Alma Hakkı.....	239
2.2.3.4.2.2.4. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	241
2.2.3.4.2.2.5. Özel Denetim İsteme Hakkı	249
2.2.3.4.2.2.6. Dava Açma Hakkı.....	250
2.2.3.4.2.2.7. Bedelsiz Pay Alma Hakkı	252
2.2.3.4.3. Pay Sahibinin Diğer Hakları.....	253
2.2.3.5. Diğer Organların Devredilemez Yetkilerine Giren veya Bu Yetkilerin Devrine İlişkin Kararlar.....	258
2.2.3.5.1. Genel Olarak	258
2.2.3.5.2. Genel Kurul Açısından.....	259
2.2.3.5.2.1. Genel Kurulun Görev ve Yetkileri	259
2.2.3.5.2.2. TTK m. 408/2'de Sayılan Devredilemez Görev ve Yetkileri	260
2.2.3.5.2.2.1. Esas Sözleşmenin Değiştirilmesi	260
2.2.3.5.2.2.2. Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Kararlar	263
2.2.3.5.2.2.3. Kural Olarak Denetçinin Seçimi ile Görevden Alınması	264

2.2.3.5.2.2.4. Finansal Tablolara, Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna, Yıllık Kâr Üzerinde Tasarrufa, Kâr Payları ile Kazanç Paylarının Belirlenmesine, Yedek Akçenin Sermayeye veya Dağıtılmak Kâra Katılması Dâhil, Kullanılmasına Dair Kararların Alınması.....	266
2.2.3.5.2.2.5. Şirketin Feshi.....	269
2.2.3.5.2.2.6. Önemli Mikarda Şirket Varlığının Toptan Satışı	269
2.2.3.5.2.3. Diğer Devredilemez Görev ve Yetkiler	275
2.3. Diğer Butlan Sebepleri	276
2.3.1. TTK m. 391'de Sayılmayan Anonim Şirketlere Özgü Butlan Sebeplerinin İncelenmesi.....	276
2.3.1.1. Genel Olarak	276
2.3.1.2. Şekli Butlan Sebepleri.....	277
2.3.1.3. İçerik Açısından Butlan Sebepleri	279
2.3.1.3.1. Yönetim Kurulu Üyelerinin Haklarını İhlal Eden Kararlar	279
2.3.1.3.1.1. Genel Olarak.....	279
2.3.1.3.1.2. Kurulu Toplantıya Çağırma Hakkı	281
2.3.1.3.1.3. Fiziki Toplantı Talep Hakkı	281
2.3.1.3.1.4. Yönetim Kurulu Toplantılarına Katılma Hakkının ve Buna Bağlı Hakların İhlali	282
2.3.1.3.1.5. Oy Hakkı.....	283
2.3.1.3.1.6. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	285
2.3.1.3.1.6.1. Genel Olarak	285
2.3.1.3.1.6.2. Toplantı Esnasında	287
2.3.1.3.1.6.3. Toplantı Dışında	290
2.3.1.3.2. Sadece veya Ağırlıklı Olarak Potansiyel Pay Sahiplerini, Alacaklıları ve İşçileri Koruyan Hükümlere Aykırılık	292
2.3.1.3.3. Esas Sözleşmeye Aykırılık.....	294
2.3.1.3.4. İç Yöneteye Aykırılık.....	296
2.3.2. TBK m. 27'de Sayılanlar	298

2.3.2.1. Genel Olarak.....	298
2.3.2.2. Kanunun Emredici Hükümlerine Aykırılık	299
2.3.2.2.1. Genel Olarak	299
2.3.2.2.2. Yönetim Kurulu Kararları Açısından	302
2.3.2.3. Ahlâka Aykırılık	304
2.3.2.4. Kişilik Haklarına Aykırılık	307
2.3.2.5. İmkânsızlık.....	310
2.3.2.6. Kamu Düzenine Aykırılık.....	312
2.4. Butlan Sebeplerinin Değerlendirilmesi ve Sınırlandırılması.....	314

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÖNETİM KURULU KARARLARININ
BUTLANININ HUKUKİ SONUÇLARI

3.1. Genel Olarak.....	321
3.2. İlgili Kurumlarca Re'sen Gözetilmesi	322
3.3. Yönetim Kurulu Üyesinin Hareket Etme Yükümlülüğü ve Konunun Yeniden Yönetim Kurulunda Görüşülmesi.....	324
3.4. Kararın Bâtil Olduğunun İleri Sürülmesi.....	328
3.4.1. İleri Sürülme Yöntemleri.....	328
3.4.1.1. İtiraz Yoluyla.....	328
3.4.1.2. Butlanın Tespiti Davası Yoluyla.....	330
3.4.1.2.1. Davanın Niteliği.....	330
3.4.1.2.2. Davanın Tarafları.....	334
3.4.1.2.2.1. Davacı.....	334
3.4.1.2.2.1.1. Genel Olarak	334
3.4.1.2.2.1.2. Davacının Hukuken Korunmaya Değer Güncel Yararının Bulunması	336
3.4.1.2.2.1.3. Davacıların Hukuken Korunmaya Değer Güncel Yarar ile Birlikte İncelenmesi	344
3.4.1.2.2.1.3.1. Pay Sahibi	344

3.4.1.2.2.1.3.2. Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyesi	349
3.4.1.2.2.1.3.3. Üçüncü Kişiler	351
3.4.1.2.2.1.3.4. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı.....	354
3.4.1.2.2.1.3.5. Sermaye Piyasası Kurulu	354
3.4.1.2.2.2. Davalı.....	355
3.4.1.2.3. Görevli ve Yetkili Mahkeme	356
3.4.1.2.4. Butlanın Tespiti Davasında Süre.....	362
3.4.1.2.5. Yargılama Usulü.....	364
3.4.1.2.6. Hüküm ve Etkisi	367
3.4.1.2.6.1. Hükmün Oluşması.....	367
3.4.1.2.6.2. Hükmün Etkisi	370
3.4.1.2.6.2.1. Kişi Bakımından	370
3.4.1.2.6.2.1.1. Davanın Tarafları Açısından.....	370
3.4.1.2.6.2.1.2. Davanın Tarafları Dışındaki Kişiler Açısından	371
3.4.1.2.6.2.2. Zaman Bakımından	377
3.4.1.2.6.2.2.1. Genel Olarak.....	377
3.4.1.2.6.2.2.2. Şirket İçi İlişkiler Açısından	377
3.4.1.2.6.2.2.3. Şirket ile Üçüncü Kişiler Arasındaki İlişkiler	380
3.4.1.2.7. Butlanın Tespiti Davası Açısından Kabul, Sulh ve Feragat İşlemlerinin İncelenmesi	392
3.4.1.2.8. Tahkim.....	396
3.4.2. Butlanın İleri Sürülmesinin Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı Bağlamında Değerlendirilmesi.....	411
3.5. Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı ile Üyelerin Sorumluluğu Arasındaki İlişki.....	420
SONUÇ	423
KAYNAKÇA	435